TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20676
Tarih : 20-10-2026

10/4782

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'de son dönemde haber ve yayın kuruluşlarının internet siteleri ile sosyal medya hesaplarına yönelik artan erişim engellerinin; ifade ve basın özgürlüğü, halkın haber alma hakkı ve demokratik toplum düzeni üzerindeki etkilerinin araştırılması ve sosyal medya hesapları ile basına uygulanan sansürün kaldırılmasına yönelik çalışmaların ne şekilde yürütüleceği hususlarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince ekte sunulan gerekçe çerçevesinde Meclis Araştırması açılmasını aşağıda imzası bulunanlar olarak arz ve teklif ederiz. 14.10.2026

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye bir müddetten beridir basında sansür ve otosansürü konuşmaktadır. Bu belki de ülke tarihinin ezelden beri değişmeyen bir gündemi. Ancak son yıllarda ve bilhassa 15 Temmuz sonrası iktidar ve yargı tarafından "meşru" gösterilmeye, görülmeye başlanmış olup, basına yönelik sansür ağır bir anayasal hak ihlali olarak tehlikeli boyutlara varmıştır.

Dünya ölçeğinde bakıldığında, cezaevinde bulunan gazeteci sayısının kıyaslanamayacak ölçekte fazla oluşu, internet ve sosyal medya hesaplarına sürekli erişim engeli getirilmesi mevzusu yasama organının gündemine gelmeli ve yarattığı tahribat ortaya çıkarılmalıdır.

Türkiye'de internet ortamında haber ve bilgiye erişimin engellenmesi, uzun süredir basın ve ifade özgürlüğünün önündeki temel sorunlardan birisidir. Son dönemde ise erişim engellerinin yalnızca tekil içeriklerle sınırlı kalmadığı; haber sitelerinin tamamına, yayın kuruluşlarının sosyal medya hesaplarına ve gazetecilerin kişisel hesaplarına kadar genişlediği görülmektedir.

30 Eylül 2026 tarihinde **T24'ün internet sitesi ile X hesabına** erişim engeli getirilmiş; kararın, son bir yıl içerisinde yayımlanan 118 içerik gerekçe gösterilerek 5651 sayılı Kanun'un 8/A maddesine dayanılarak verildiği açıklanmıştır.

26 Eylül 2026 tarihinde ise **Kısa Dalga'nın X hesabı** ile çok sayıda gazeteci, akademisyen ve farklı alanlarda faaliyet gösteren kişilerin sosyal medya hesapları "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişime engellenmiştir.

Ekim ayının ilk haftasında da erişim engellerinin sürdüğü; İfade Özgürlüğü Derneği'nin EngelliWeb kayıtlarına göre 5 Ekim'de en az 70 X hesabının, 7 Ekim'de ise çok sayıda basın kuruluşu ve gazeteci hesabının erişime engellendiği bildirilmiştir. Avrupa Gazeteciler Federasyonu da son haftalarda haber sitelerinin yanı sıra gazetecilerin, medya kuruluşlarının ve sivil toplum örgütlerinin hesaplarına yönelik erişim engellerinin arttığına dikkat çekmiştir.

Öte yandan 2026 yılı içerisinde Kürt medyasına yönelik de yeni erişim engelleri uygulanmış; Nûmedya24, Azadiya Welat ve Ajansa Welat'ın internet siteleri ile bazı sosyal medya hesapları Türkiye'den erişime kapatılmıştır.

Erişim engellerinin kapsamının genişlemesi, hangi içeriklerin hangi ölçütlerle "milli güvenlik", "kamu düzeni" veya benzeri gerekçeler kapsamında değerlendirildiği, kararların hangi idari veya yargısal merciler tarafından verildiği ve bu kararlara karşı etkili bir itiraz mekanizmasının bulunup bulunmadığı konusunda kamuoyunun aydınlatılmasını gerekli kılmaktadır.

Basın kuruluşlarının yayınları nedeniyle bütünüyle erişime kapatılması, yalnızca ilgili yayın kuruluşunun değil, toplumun haber ve bilgiye erişim hakkının da sınırlandırılması sonucunu doğurmaktadır. Bu nedenle erişim engellerinin münferit kararlar olarak değil, Türkiye'de basın ve ifade özgürlüğünün kullanımını etkileyen sistematik bir uygulama alanı olarak ele alınması gerekmektedir.

Bu çerçevede; haber siteleri, gazeteciler, medya kuruluşları ve sosyal medya hesaplarına yönelik erişim engellerinin sayısı, hukuki dayanakları, karar mercileri, gerekçeleri, uygulama biçimleri ve sonuçlarının ortaya konulması; erişim engellemelerinin Anayasa'nın ifade ve basın özgürlüğüne ilişkin hükümleri ile Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler bakımından değerlendirilmesi ve halkın haber alma hakkının korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması önem taşımaktadır.

1			
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	